

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

XI ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ДОСЯГНЕННЯ
ТЕОРІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ»**

Посвідчення про реєстрацію в УкрІНТЕІ № 540 від 08.10.2024 р.

м. Полтава, 21 листопада 2024 р.

*Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 3 від 21.11.2024 р.).*

Редакційна колегія:

- **Безкровний О. В.**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Аранчій В. І.**, к. е. н., професор, перший проректор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Рудик В. К.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»;
- **Бражник Л. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зайцев Ю. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри економічного аналізу та фінансів Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;
- **Аранчій Д. С.**, к. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 21 листопада 2024 року). Полтава : ПДАУ, 2024. 449 с.

У збірнику надруковані матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

Посвідчення ДНУ УкрІНТЕІ №540 від 08 жовтня 2024 року

*Винник Віталій Віталійович,
здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня;
науковий керівник – Чумак Валентина Дмитрівна,
к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет*

КЛАСИЧНА МОДЕЛЬ ФІНАНСОВОЇ САНАЦІЇ

Санація – це фінансово-економічні, виробничо-технічні, організаційно-правові, соціальні та інші заходи, спрямовані на відновлення платоспроможності підприємства. Варто зазначити, що санація здійснюється у формі плану реструктуризації, (який, зазвичай, не передбачає збереження юридичної особи боржника) або плану фінансової санації, при якому здійснюється збереження правосуб'єктності підприємства-боржника [3, с. 411]. Проте, один із варіантів вимагає проведення комплексу заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства, який суттєво погіршується з ознаками фінансової кризи.

На теперішній час в економічній літературі є напрацювання, в яких поєднуються теоретичні та прикладні аспекти як фінансового менеджменту так і політики кризових явищ. Ми підтримуємо думку таких науковців, як В. Чумак [3, с. 412] та Л. Бражник [1, с. 246], які достатню увагу приділяють проблематиці забезпечення фінансової стабільності підприємств, а саме з позицій життєдіяльності та економічної безпеки суб'єктів господарювання. Слід зазначити, що фінансова стійкість вітчизняних підприємств залишається низькою ще з довоєнного періоду. Це традиційно підтверджується високою питомою вагою збиткових підприємств, невеликими прибутками (а іноді і збитками), низькою діловою активністю та рентабельністю. Водночас, в умовах війни, фінансово-економічний стан, а отже, і стійкість українських підприємств значно погіршилася. Це є прямим свідченням того, що фінансова стійкість компаній знаходиться на низькому рівні і має тенденцію до подальшого погіршення, тому, одним із основних завдань для таких підприємств є впровадження санаційних заходів. Коли виробничий потенціал підприємства зруйнований, ринок збуту продукції втрачений, а структура балансу незадовільна, приймається рішення про збереження чи ліквідацію підприємства. В іншому випадку санація визначатиме лише затримку, що принесе додаткові збитки власникам і кредиторам.

Процедура санації ґрунтується на ретельному аналізі менеджменту підприємства. У процесі аналізу виробничої діяльності необхідно розглянути різні методи розрахунку. Варто визначити вплив зміни обсягів реалізації продукції, при цьому необхідно виокремити їх серед інших чинників, які безпосередньо впливають на конкретний показник, а також визначити методи компенсації впливових факторів у виробництві [2, с. 230].

Класична модель санації зображена на рис. 1.

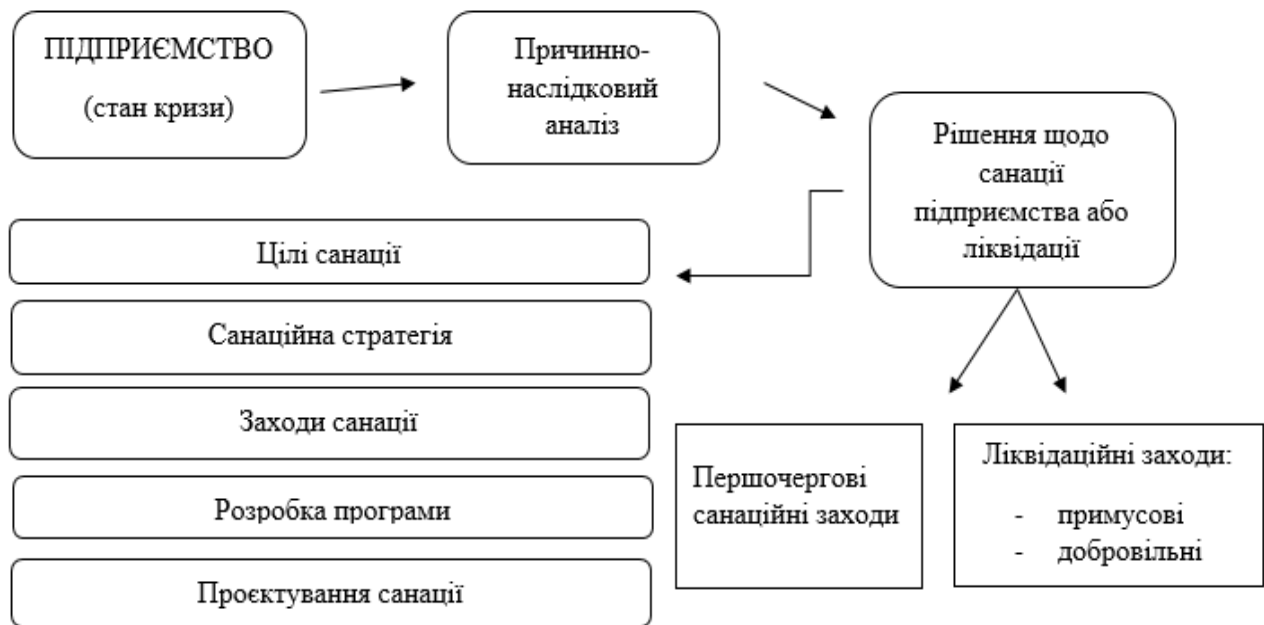

Рис. 1. Приклад класичної моделі санації підприємства

Ми визначили, що цілями фінансової санації є компенсація поточних збитків та усунення їх причин, відновлення або підтримання ліквідності та платоспроможності підприємства, зменшення зобов'язань усіх видів, поліпшення структури оборотного капіталу та формування фінансових ресурсів, необхідних для здійснення реструктуризаційних заходів виробничо-технічного характеру. На практиці поняття «реструктуризація» часто ототожнюється з поняттям «санація». У той же час, реструктуризація суб'єкта господарювання – це здійснення організаційно-економічних, правових, виробничо-технічних заходів, спрямованих на зміну структури, системи управління, форми власності, організаційно-правової форми підприємства таким чином, щоб відновити його прибутковість, конкурентоспроможність та ефективність виробництва [1, с. 262].

У разі тривалої фінансової кризи фактори, що визначають потенціал підприємств, поступово втрачають свою силу, а їхні позиції послаблюються. Ефективне відновлення може бути забезпечене шляхом систематичного розвитку та використання наявного потенціалу підприємств, а також пом'якшення факторів, що обмежують їхній потенціал відновлення.

Підсумовуючи вище викладене, на підставі результатів причинно-наслідкового аналізу робиться висновок про відновлювальні можливості підприємства, доцільність проведення санації відповідної господарської одиниці відповідно до класичної моделі.

Список використаних джерел:

1. Аранчій В. І., Чумак В. Д., Бражник Л. В. Фінанси підприємств : навч. посіб. Полтава : РВВ ПДАА, 2018. 350 с.
2. Хома Д., Лопатовський В., Шпильовий В. Аспекти стратегування політики фінансової санації підприємства. *Вісник Хмельницького національного*

університету. 2023. № 1. С. 226–233.

3. Чумак В. Д., Кіріченко Н. О. Фінансова реструктуризація як санаційний захід попередження банкрутства підприємств. *Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітянські аспекти* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 30-31 березня 2021 р. Дніпро, 2021. С. 409–413.

<i>Винник В. В.</i> КЛАСИЧНА МОДЕЛЬ ФІНАНСОВОЇ САНАЦІЇ	86
<i>Витоптова В. А.</i> ВИРОЩУВАННЯ БАВОВНИКУ В УКРАЇНІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	89
<i>Власюк А. Д., Граматович Ю. В.</i> РОЛЬ МОТИВАЦІЇ У ФОРМУВАННІ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ	92
<i>Волковський М. А., Попова О. Ю.</i> ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД	94
<i>Волощенко В. І.</i> ПРОБЛЕМАТИКА ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	97
<i>Гаврилів О. І.</i> АНАЛІЗ ДОХОДІВ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	100
<i>Гетманцева К. С., Сухорукова А. Л.</i> ГЛОБАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПЕРСПЕКТИВИ FINTESCH-СЕКТОРУ В УКРАЇНІ	103
<i>Глум Д. В., Єрмолаєва М. В.</i> ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА В СВІТЛІ НПСБО ТА МСБО	105
<i>Горулько Л. І., Бражчик Л. В.</i> РОЗВИТОК БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	107
<i>Горулько Л. І.</i> ФІНАНСОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	109
<i>Горулько Л. І., Тютюнник Ю. М.</i> КРИТЕРІЇ ТА ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	111
<i>Давидова П. С.</i> СУЧАСНИЙ МАРКЕТИНГ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	113
<i>Давидчук К. С., Плекан М. В.</i> СТАЛІЙ РОЗВИТОК І ЗВІТНІСТЬ : ЯК ПІДВИЩИТИ ЕКОЛОГІЧНУ ТА СОЦІАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ЧЕРЕЗ БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК	115
<i>Дегтярьов С. О.</i> ВПЛИВ ІНДУСТРІЇ 4.0 НА СТРУКТУРУ, ФУНКЦІЇ ТА РИЗИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	118
<i>Добрусєв С. О., Ткаченко І. П.</i> АНАЛІЗ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ЗБОРУ ДАНИХ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	120
<i>Дорошенко А. П., Ковтун В. А., Оніщенко С. В.</i> УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ КАПІТАЛУ В ЗАГАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	123
<i>Дорошенко О. О., Кравченко С. А.</i> ФІНАНСОВІ РИЗИКИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	126
<i>Дорошенко О. О., Черевко І. І., Грек Г. В.</i> ОПЕРАЦІЙНИЙ ЛЕВЕРЕДЖ ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ В УПРАВЛІННІ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	128
<i>Дошчик Г. М.</i> BIG DATA IN THE COMPUTER GAME INDUSTRY	131
<i>Дуднік М. І., Крамаренко А. О., Пархоменко Р. М.</i> ІНВЕСТУВАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	134